

ВІННИЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ВІННИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО

**УКРАЇНСЬКА
РЕВОЛЮЦІЯ
(1917–1921)
В ІМЕНАХ:
ВІННИЦЬКІ СТОРІНКИ**

—••—
Біографічний довідник

Вінниця
ТВОРИ
2019

УДК 929:94(477.44) «1917/1921»
У45

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради факультету історії,
етнології і права Вінницького державного педагогічного
університету імені Михайла Коцюбинського
(протокол №9 від 14 травня 2019 р.)

Рецензенти:

Васильєв В. Ю., доктор історичних наук, провідний науковий
співробітник Інституту історії України НАН України;
Легун Ю. В., доктор історичних наук, професор,
директор Державного архіву Вінницької області

Упорядник *Кароєва Т. Р.*

Відповідальний за випуск *Зінько Ю. А.*

*Книгу видано за сприяння Вінницької обласної
державної адміністрації та Вінницької обласної ради*

Українська революція (1917–1921) в іменах: вінницькі
У45 **сторінки** : біогр. довід. / упоряд. ТР. Кароєва, відп. за вип.
Ю. А. Зінько ; Вінниц. ОДА, Вінниц. обл. рада, Вінниц. держ. пед.
ун-т ім. М. Коцюбинського. — Вінниця : ТОВ «ТВОРИ», 2019. — 320,
24 с. : фото, іл.

ISBN 978-966-949-180-0

У виданні подано біографічний матеріал про діячів доби Української революції (1917–1921), пов'язаних з теренами сучасної Вінницької області. Він охоплює уродженців краю та тих осіб, які брали активну участь у діяльності українських інституцій цієї доби. Усього пропонується 373 статті та довідки, які, за можливості, доповнені портретними зображеннями. Для зручності використання пропонуються іменний та географічний покажчики, картосхеми основних воєнних подій на теренах краю, а також відомості про авторів статей.

Для науковців, освітян, працівників культури, краєзнавців, працівників у галузі туризму, всіх, хто цікавиться і досліджує історію Подільського краю.

УДК 929:94(477.44) «1917/1921»

ISBN 978-966-949-180-0

© Вінницький державний педагогічний
університет імені Михайла Коцюбин-
ського, 2019
© ТОВ «ТВОРИ», 2019

граф, український дипломат, публіцист і меценат. Закінчив Академію мистецтв у Петербурзі й далі навчався у Парижі. Віддавав перевагу історичній та жанровій тематиці, підписував полотна псевдонімом «Маляр Михайло Каленик». Після смерті батька повернувся до маєтку в Андрушівці й зайнявся господарством: побудував цукровий завод, перебудував садибу (зробив розкішні гобеленову та бальну зали, білярдну, бібліотеку); відкрив школу для дітей. Захопився історією. Буваючи у Києві, познайомився з істориком В. Антоновичем та членами польської гміни, які ідентифікували себе як хлопомани. Як заможна людина, матеріально підтримав творчу українську молодь, неодноразово жертвував гроші для українських культурних проєктів. У 1907 під гаслом об'єднання праці для добра України створив «Київське т-во прихильників миру», став його головою. В 1919 урядом УНР призначений головою дипломатичної місії при Ватикані, потім української місії при Паризькій мирній конференції. Використовуючи свої зв'язки, домовився у 1920 про фінансову допомогу українському уряду на умовах, подібних до тих, що прийняли Литва і Латвія, але міністр фінансів Х. Барановський відкинув ці пропозиції. Вивіз з Ватикану фото унікальних старовинних карт (1508, 1529, 1532, 1565 і 1571) із зображенням України. Автор праці з історії України та мемуарів. Номінувався на Нобелівську премію миру (1910, 1911 і 1927). З 1920 жив у маєтку сина, де й помер.

Дж.: Головацький І. Перший посол України у Ватикані граф Михайло Тишкевич // Віхи української історії: матеріали період. видань: події, публіцистика, імена. Львів, 2006. С. 233–235; Головаць-

кий І. Тишкевич Михайло: український археолог, публіцист, видавець, дипломат // Укр. журналістика в іменах. Львів, 1995. Вип. 2. С. 219–220; Карманський П. З галереї ідеалістів і фантастів. IV. Граф Михайло Тишкевич // Новий час. 1934. 6–9 верес.; Карманський П. Наша дипломатична станиця при Св. Престолі в Римі в рр. 1919–1920 // Літопис Червоної Калини. 1939. Ч. 2. С. 3–4; Костик Ю. Граф Михайло Тишкевич та його візія України (за матеріалами періодичних видань) // Зб. пр. Наук.-дослід. центру періодики. Львів, 2007. Вип. 15. С. 87–97; Лукасевич Є. Граф Михайло Тишкевич : в 70-ліття народження // Літ.-наук. вісник. Львів, 1927. Т. 93. Кн. 5. С. 86–89.

Лариса Семенко

ТІТАРЕНКО Андрій Матвійович (31.10.1854, Полтав. губ. – ?) – громадсько-політичний та освітній діяч. Походив з дворян Бельського повіту Гродненської губ. Закінчив Бельське повітове училище (1872). З вересня 1872 працював учителем Вольковського народного училища, із вересня 1875 – Клещельського міського училища. З 1889 – секретар Бельського міського магістрату, діловод у поліційних справах Бельського повітового управління. Із грудня 1893 – в. о. редактора губернської газети «Седлецкие губернские ведомости». З 01.01.1911 – дійсний член Варшавського комітету Російського т-ва Червоного Хреста. Під час Першої світової війни – голова реквізиційної комісії 35-го корпусу 2-ї армії. 28.02.1917 командирований в розпорядження Полтавського губернського комітету по влаштуванню біженців. Із встановленням Української Держави призначений Ольгопільським повітовим старостою (14.05.1918). Працював в умовах громадянського конфлікту та австро-угорської

окупації краю. Відзначився авторитарним стилем управління повітом, а формування ним системи влади старостату нагадувало реставрацію дореволюційних порядків. Натомість, сприяв (засідання міської думи від 15.07.1918) відкриттю в Ольгополі на початку навчального року другої міської чоловічої гімназії, на забезпечення якої було заплановано щорічно асигнувати грошову допомогу в розмірі 2 тис. руб. З відступом австро-угорських військових частин та повстанням Директорії УНР, 28.11.1918 разом з військовим начальником повіту і начальником повітової вартви виїхав до Балти. Подальша доля невідома.

Дж.: Ратушняк І.І. Діяльність адміністрації Української держави в Ольгопільському повіті Подільської губернії // Іван Огієнко і сучасна наука та освіта : наук. зб. Сер.: Історична. Кам'янець-Поділ. 2018. Вип. 14. С. 256–263; Рекрут В. Іполит Зборовський (1873–1937). На перехресті двох епох. Вінниця, 2014. С. 294–332; Слово Подолии. 1918. № 59. 26 июля; ЦДАВОВУ. Ф. 1793. Оп. 1. Спр. 91. Арк. 15–34.

Ігор Ратушняк

ТКАЧУК Михайло Герасимович (11.08.1885, Київ – 1972, Щецин, Польща) – військовий діяч. Закінчив Вінницьке реальне училище, Чугуївське піхотне юнкерське училище (1909). Учасник Першої світової війни, підполковник. В українській армії з грудня 1917: уповноважений з українізації 10-го армійського корпусу. У 1918 – помічник командира 30-го пішого Канівського полку Армії Української Держави. З 23.11.1918 – командир всіх дієвих частин, які були виділені 2-м Подільським корпусом до складу

Осадного корпусу ДА УНР. Упродовж 1919 очолював різні військові формування. Учасник Першого Зимового походу: з 28.01.1920 – вартовий отаман та начальник постачання ДА УНР. З червня 1920 – вартовий отаман штабу Армії УНР. З 13.08.1920 – військовий представник уряду УНР при польській місії для переговорів з представниками РСФФР у Ризі. Генерал-хорунжий Армії УНР.

Дж.: Тинченко Я. Офіцерський корпус Армії Української Народної Республіки (1917–1921). Київ, 2007. Кн. 1. С. 438–439.

Тетяна Кароєва

ТОБІЛЕВИЧ Софія Віталіївна (уродж. Дитківська; 03.10.1860, Новоселиця, Літин. пов. Поділ. губ. (нині Жмерин. р-н Вінн. обл.) – 07.10.1953, Київ) – акторка, перекладачка, фольклористка, мемуаристка. Дружина І. Карпенка-Карого, племінниця З. Сераковського (одного з лідерів польського повстання